

Η'. Μῆτε ὁ ἀνὴρ χωρὶς τὴν θέλησιν τῆς γυναικὸς του, οὐδ' ἡ γυνὴ χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ἀνδρός της, δύναται νὰ χαρίσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ πράγματα τῆς προικὸς, εἰ μὴ ὅταν καὶ τὰ δύο μέρη εἰσὶν σύμφωνα, τότε πωλοῦσι τὰ τῆς προικὸς· ἀλλὰ πάντοτε φυλάττεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν γυναῖκα, περιστάσεως παρουσιασθείσης, ν' ἀποζημιουῖται διὰ τὰ πωληθέντα ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρός.

Περὶ ἰδιατέρων Συνηθειῶν

Ὅταν ἀποθάνῃ θᾶτερον μέρος τοῦ ἀνδρογύνου καὶ καταλειφθῶσι πολλὰ ἀνήλικα παιδιά, εἴτα δ' ἀποθάνωσι καὶ τὰ παιδιά, ὁ Νόμος θέλει ὅτι νὰ μὴν ἔχῃ χώραν ἡ τριμηρία (διότι θανόντος τοῦ ἑνὸς παιδίου, κληρονομοῦσι τὰ λοιπὰ ἀδελφία, καὶ ὁ ζὼν γονεὺς, ὁ πατήρ, ἂν τύχῃ, ἢ ἡ μήτηρ), ἀλλὰ ὁ γονεὺς νὰ κληρονομῇ αὐτά· ἡ συνήθεια διεφύλαξεν ὥστε τὸ τρίτον μόνον μέρος νὰ κληρονομῇ ὁ ζὼν γονεὺς, τὸ δ' ἄλλον τρίτον νὰ τὸ κληρονομοῦσι οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος καὶ τὸ τρίτον νὰ δίδεται εἰς μνημόσυνα τῶν τεθνεώτων.

Ὁ Νόμος λέγει, ὅτι οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ προτιμοῦνται ἀπὸ τοὺς ἑτεροθαλεῖς ἀδελφούς εἰς τὴν κληρομίαν τοῦ ἀμφιθαλοῦς ἀδελφοῦ· ἀλλ' ἡ συνήθεια διεφύλαξε τὸ δικαίωμα καὶ εἰς τοὺς ἑτεροθαλεῖς ἀδελφούς νὰ συμμετέχωσι καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀποθανόντος, οἷον οἱ ἐξ ἑνὸς πατρὸς καὶ μιᾶς μητρὸς ἀδελφοὶ κληρονομοῦσι τὸν ἀποθανόντα ἀδελφόν τους εἰς τὰ μητρικά των πράγματα, χωρὶς νὰ λάβωσι μετοχὴν κληρονομίας οἱ ἐξ ἄλλης μητρὸς γεννηθέντες ἀδελφοί· εἰς δὲ τὰ τοῦ πατρὸς κληρονομοῦσιν ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ οἱ ἐξ ἑνὸς πατρὸς γεννηθέντες ἐξ ἴσου, τ' ἀνάπαλιν δὲ ὅταν εἶναι ἐκ μητρὸς.

Αἱ συνήθειαι αὗται ἐπικρατοῦσι πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, ἀγράφως.

Ἐν Καλάμαις, τὴν 28 Ἰουνίου 1833

Ὁ Εὐπειθέστατος

Ἐπαρχιακὸς Εἰρηνοδίκης Καλαμῶν

(Τ.Σ.) Παναγῆς αλ. λογοθέτης

39. ΝΗΣΙΟΝ

Ἀριθ. 415

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ὁ Εἰρηνοδίκης Νησίου

Ἐλήφθη τὸ ὑπ' ἀρ. 330 σταλλέν πρὸς τοὺς ἐπαρχιακοὺς Εἰρηνοδίκας καὶ Δημογέροντας τοῦ κράτους ἔγγραφον τῆς Σ. ταύτης Γραμματείας· δὲν ἔλειψα καὶ γώ,

ὥς διαταπτόμενη, νὰ συμβουλευθῶ πρῶτον διὰ πληρεστέραν τελειότητα κατ' ἀκρίβειαν τοῦ ἔργου τοὺς εἰδημονεσιτέρους ἄνδρας τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν καὶ ἐπομένως νὰ συντάξω εἰς ἀπάντησιν ἐνὸς ἐκάστου ζητήματος, τὰς ἐπικρατούσας νομικὰς συνηθείας ἡμῶν ὥς ἐφεξῆς :

Εἰς τὸ α' ζήτημα.

"Ἄν ἀποθάνῃ τις ἀδιάθετος, τὰ τέκνα αὐτοῦ μικρά τε καὶ μεγάλα, εἴτε ἀρσενικά εἴτε θηλυκὰ ὑπάρχουσι, χωρὶς διάκρισιν ἡλικίας ἀνεξαιρέτως κληρονομοῦσι καὶ λαμβάνουσι ἐξ ἴσου ἴσον μερίδιον ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτῶν περιουσίας.

Εἰς τὸ β'

Οἱ γονεῖς ὅσα τέκνα καὶ ἂν ἔχωσι, εἴτε πολλά, εἴτε ὀλίγα παραιτοῦσι τὴν περιουσίαν των ὅλην κινητὴν καὶ ἀκίνητον εἰς αὐτὰ μόνα τὰ τέκνα των καὶ ὄχι εἰς συγγενεῖς ἄλλους μακρυνότερους ἢ ξένους· ὀφείλουσιν ὅμως τὰ τέκνα αὐτὰ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῶν γονέων των, νὰ κάμωσι τὰ μνημόσυνά των τακτικῶς, δίδοντα ἐλεημοσύνας εἰς πτωχοὺς καὶ μοναστήρια ὅτι θέλωσι, πληρόνοντα καὶ χρέος, ἐὰν εὕρωσιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των, καὶ ἐπομένως μερίζουσιν ἐξ ἴσου ἅπασαν τὴν καταλειφθεῖσαν πατρικὴν καὶ μητρικὴν των περιουσίαν.

Εἰς τὸ γ'

Ἐὰν ἀποθάνῃ τις ἀδιάθετος, τὸν κληρονομοῦσιν οἱ παῖδες αὐτοῦ· ἐὰν δὲν ἔχῃ παῖδας, τὸν κληρονομοῦσιν οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἐὰν δὲν ἔχῃ γονεῖς, τὸν κληρονομοῦσιν οἱ πλάγιοι συγγενεῖς του· καὶ ἐὰν δὲν ἔχει πλαγίους συγγενεῖς καὶ εὐρεθῇ ἑτεροθαλῆς τις ἐκ τῶν ἀδελφῶν, κληρονομεῖ τότε αὐτός· ὅταν τέλος δὲν ἔχει κανένα συγγενῆ, τότε ἡ περιουσία τοῦ ἀποθανόντος διανέμεται διὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς μνημόσυνα καὶ ἐλεημοσύνας.

Εἰς τὸ δ'

"Ἄν τὸ ἀνδρόγυνον εἶναι ἄτεκνον καὶ ἀποθάνῃ ὁ εἰς τῶν συζύγων ἀδιάθετος, τὸν κληρονομοῦσιν οἱ νόμιμοι συγγενεῖς ἐκάστου· ἡ συνήθεια αὕτη διατηρεῖται ἀπαράμειωτος· ἂν ἀποθάνῃ δηλαδή ἡ γυναῖκα ἄτεκνος, κληρονομοῦσι τὴν προῖκα τῆς οἱ γονεῖς ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς καὶ ὄχι ὁ ἐπιζῶν ἀνὴρ τῆς· καὶ πάλιν ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἄτεκνος καὶ ζῇ ἡ γυνή του, αὐτὴ λαμβάνει τὴν προῖκα τῆς καὶ τὰς προγάμου δωρεᾶς τῆς καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν τὴν λαμβάνουσιν οἱ γονεῖς ἢ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

Εἰς τὸ ε'.

"Ὅλα τὰ παιδιὰ ἀρσενικά τε καὶ θηλυκὰ κληρονομοῦσιν ἐξ ἴσου τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν, χωρὶς παραμικρὰς ἐξαιρέσεως.

Εἰς τὸ στ'.

Ἡ ὑπανδρευθεῖσα γυνὴ ἀφοῦ λάβῃ τὴν προῖκα τῆς ἀπὸ τοὺς γονεῖς αὐτῆς, δὲν ἔχει πλέον δικαίωμα μετὰ τὴν ἀποβίωσίν των νὰ καταθέσῃ αὐτὴν καὶ νὰ μερίσῃ μὲ τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς τὴν κληρονομίαν· δὲν ἐπεκράτησε μιὰ τοιαύτη συνήθεια ἐνταῦθα, μάλιστα δὲ ὅταν δίδονται τὰ προικοσύμφωνα ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἰς τὰς θυγατέρας γράφουσιν, ὅτι διὰ πατρικὴν ἢ μητρικὴν κληρονομίαν δίδομεν τῇ θυγατρὶ ἡμῶν μετὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς μας τὴν ἐφεξῆς προῖκα.

Εἰς τὸ ζ'.

Ἄν οἱ γονεῖς ἀποθάνωσι καὶ ἀφήσωσι θυγατέρα ἀνύπανδρον, τότε τὴν προικίζωσιν ἐνταῦθα, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ ἀδελφοί, κατὰ χρέος των ἀναπόδραστον, ὥς οἱ γονεῖς, δίδοντες πολὺν περισσότερον καὶ ἀπὸ τὸ ἀνάλογον μερίδιόν των, εἴτε ἔλαβον ἐκ τῆς πατρικῆς των περιουσίας εἴτε δὲν ἔλαβον ἀπὸ ἀνέχειαν, αὐτοὶ ὅμως χρεωστοῦσιν ἀφεύκτως νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσι· πολλαὶ ὅμως πτωχαὶ ἔχουσαι καὶ ἀδελφοὺς πτωχοὺς μερίζουσι μὲ τοὺς ἀδελφούς των τὴν πατρικὴν ὀλίγην κληρονομίαν καὶ ὑπανδρεύονται μὲ μόνον τὸ μερίδιόν των.

Εἰς τὸ η'.

Ἡ προῖξ θεωρεῖται καὶ ἐνταῦθα ὡς κτῆμα ἀνεκποίητον καὶ συγχωρεῖται εἰς μόνην τὴν γυναῖκα, ἣτις τὴν ἔφερε, νὰ τὴν ἐκποιήσῃ καὶ ὅχι εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις τὴν διοικεῖ· ἂν δὲ καὶ δυστυχήσωσι καὶ ἔχωσιν ἔνδειαν, τότε ἡ γυνὴ πάλιν δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἐκποίησιν, καὶ ὅχι ὁ ἀνὴρ· ἐξ ὀνόματος αὐτῆς δίδεται καὶ τὸ τῆς ἐκποιήσεως ἔγγραφον· ὁ δ' ἀνὴρ τῆς δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἐκποιήσῃ ἐκ τῆς προικὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὸ παραμικρόν καὶ ἂν ὀφείποτε μυστικῶς ἐπώλησεν εἰς τινα ὁ ἀνὴρ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἐλήφθη ὀπίσω.

Ἐκτὸς τοῦ γραπτοῦ Νόμου καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐμπεριεχομένων, ἄλλαι συνήθειαι ἰδιαίτεραι δὲν ὑπάρχουσι εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας ταύτην· αὗται μόνον διατηροῦνται πρὸ χρόνων ἤδη ἀμνημονεύτων ἀπαραμείωτοι.

Ὁ Ἐπαρχ. Εἰρηνοδίκης Νησίου

Κ. Νικολάου

(Τ.Σ.) Ὁ Γραμματεὺς

Ν. Γεωργιάδης

Τὴν 9 Ἀπριλίου 1833

ἐν Νησίῳ